

Beslut om Riktlinjer för studieavgifter

Beslut

Linköpings universitet (LiU) beslutar att "Riktlinjer för studieavgifter" ska träda i kraft den i enlighet med de ikraftträdandebestämmelser som anges i styrdokumentet (se bilaga).

Dokumentet ersätter "Beslut om riktlinjer för prissättning av studieavgifter" (LiU-2020-02093) från den 15 juni 2020.

Beslutet ska föras in i LiU:s regelsamling.

Skäl till beslut

Den 15 juni 2020 beslutades tidigare riktlinjer för prissättning av studieavgifter. Dokumentet behöver nu uppdateras och revideras utifrån bland annat nya föreskrifter om studieavgiftens storlek samt förändringar i den ekonomiska hanteringen vid LiU. Vidare har vissa detaljer tagits bort som i stället hanteras inom respektive funktion i form av egna rutiner och checklistor.

Bilaga till riktlinjerna

Den 22 juni 2022 fattades beslut om föreskrifter (2022:2) om studieavgiftens storlek (dnr LiU-2022-01857). I bilagan till föreskriften finns en beskrivning av beräkningar kring studieavgiften, som innehåller de delar som tidigare fanns som bilaga till dessa riktlinjer.

Informationen om beräkningar som grund för studieavgifter tas därmed bort från dessa riktlinjer.

Information om bokföring och intäktsfördelning

I tidigare riktlinjer fanns information på detaljerad nivå avseende hur studieavgifterna skulle bokföras avseende bokslutsenheter och konton. Då detta utvecklas och kan förändras över åren har de exakta detaljerna tagits bort från riktlinjerna och i stället framgår att det är Planerings- och ekonomiavdelningen (PEA) som hanterar bokföring och intäktsfördelning utifrån aktuella rutiner.

Indexuppräkning

I avsnitt 2.2 har lagts till att en indexuppräkning görs på uträknad avgift per högskolepoäng, för att ta höjd för kostnadsökningar och inflation de kommande tre åren.

Bokföring avseende pedagogiskt stöd

Det har lagts till ett stycke avseende riktat pedagogiskt stöd för avgiftsskyldiga studenter, dvs. att de hanteras enligt en särskild ordning bokföringsmässigt, om behov uppstår. Medel ska inte tas från anslaget för pedagogiskt stöd utan hanteras på annat sätt, vilket PEA ansvarar för att ha en ordning för.

Bostadsgaranti

Då avgiftsskyldiga studenter inte längre har tillgång till bostadsgaranti vid ankomst till LiU har detta tagits bort ur riktlinjerna.

Dubbelklassning

Kurser på LiU kan numera vara dubbelklassade vilket gör att informationen avseende uträkning av studieavgift för dessa kurser har ändrats.

Övrigt

I övrigt har gjorts några ändringar i avsnittet om årlig översyn av beloppet samt ett förtydligande om extraordinära kostnader i stycket om uträkning av program.

Handläggningen av beslutet

Beslut i detta ärende har fattats av prorektor Karin Axelsson vid rektors beslutsmöte i närvaro av studentrepresentanten Anna Wikström och sekreteraren Maria Fält, efter föredragning av koordinatören Marie Eslon.

I beredningen av beslutet har även juristen Elisabet Permvall, ekonomichefen Heléne Tibblin Adlers samt redovisningschefen Andreas Sundberg deltagit. Under arbetets gång har även kontrollern Annamaria Lindegaard, kontrollern Maja Holmgren, kontrollern Liselott Borgny, kontrollern Martin Bengtsson, systemförvaltaren Jessica Fredsberg, ekonomen Maria Hjert, avdelningschefen Maria Engelmark, enhetschefen Caroline Stureson, koordinatören Eva Lena Rodriguez och samordnaren Cecilia Johansson givits tillfälle att lämna synpunkter.

Redaktionen för regelsamlingen har granskat beslutets form.

Karin Axelsson

Marie Eslon

Sändlista:

Universitetsledningen
Universitetsdirektörens ledningsgrupp
Fakultets- och områdesstyrelser (funktionsadresser)
Dekanerna (funktionsadresser)
Prefekterna
Fakultetskanslierna (funktionsadresser)
Institutionerna (de administrativa cheferna)
Överbibliotekarien
Internrevisionen
Berörda lokala fackliga organisationer
Studentkårerna
Innehållsredaktionen
Regelsamlingen
Dokument- och arkivenheten (original)
Chefsjuristen
Internrevisionen
Dokument- och arkivenheten (original)

Riktlinjer för studieavgifter

1 Bakgrund

Dessa riktlinjer reglerar hur den interna hanteringen av studieavgifter ska gå till, avseende ekonomiska aspekter.

Hantering av anmälnings- och studieavgifter enligt förordningen (2010:543) om anmälningsavgift och studieavgift vid universitet och högskolor regleras därutöver på Linköpings universitet (LiU) i ett antal styrande dokument:

- Beslut om föreskrifter (2022:2) om studieavgiftens storlek (LiU-2022-01857).
- Vägledning studieavgifter, utgåva 2, där det tydliggörs och exemplifieras hur den interna hanteringen av studieavgifterna avseende bedömning, ärendehantering etc ska gå till (LiU-2020-04327).
- Checklistor, rutiner och övriga interna arbetsdokument.

2 Beräkningsunderlag

2.1 Full kostnadstäckning

Enligt förordningen (2010:543) om anmälningsavgift och studieavgift vid universitet och högskolor ska högskolan beräkna studieavgifterna så att full kostnadstäckning uppnås för den studieavgiftsfinansierade verksamheten i sin helhet (6 §). Om utbildningen omfattar mer än 30 högskolepoäng, får högskolan besluta att studieavgiften får betalas genom delbetalningar och att en första delbetalning är tillräcklig för att bli antagen. Den första delbetalningen ska inte understiga studieavgiften för utbildningens första 30 högskolepoäng (8 § andra stycket).

Avgifterna som de avgiftsskyldiga studenterna betalar ska således finansiera de kostnader som LiU har för att utbilda de studenter som omfattas av ovan nämnda förordning.

2.2 Kostnadsberäkning

Vid beräkningen av studieavgifter ska en grundsummering för utbildning inom ett visst utbildningsområde utifrån belopp motsvarande helårsstudenter (HST) och helårsprestationer (HPR) i högskolornas regleringsbrev göras.¹ Därefter ska belopp för särkostnader på central nivå respektive fakultetsnivå adderas. Dessa tre komponenter

¹ Helårsstudenter respektive helårsprestationer

summeras till en totalavgift per utbildningsområde och år, vilket därefter divideras med 60 för att få fram en avgift per högskolepoäng. Slutligen görs en indexuppräknings för att ta höjd för kostnadsökningar och inflation de närmsta tre åren (se även avsnitt 6).

Aktuella belopp återfinns i Linköpings universitets föreskrifter om studieavgiftens storlek.

2.3 Beräkning av studieavgift för kurs

För beräkning av studieavgift för en kurs multipliceras kursens högskolepoäng med framtagna avgift per utbildningsområde och högskolepoäng. Kurser kan vara dubbelklassade avseende utbildningsområde och en genomsnittlig siffra får då tas fram.

2.4 Beräkning av studieavgift för program

För beräkning av studieavgift för ett helt utbildningsprogram tillämpas nedanstående principer.

Utbildningsprogram på såväl grundnivå som avancerad nivå kan innehålla kurser med olika avgifter, då ingående kurser kan tillhöra olika utbildningsområden. Ingående kurser i utbildningsprogrammet kategoriseras utifrån utbildningsområde i Ladok. Summan av poängen per utbildningsområde multipliceras med studieavgiften per utbildningsområde enligt föreskrifterna och alla kurser summeras ihop till en totalsumma för programmet. Om programmet har eventuella extraordinära kostnader för programspecifika inslag ska de läggas till. Därefter divideras totalsumman med programomfattningen för att ta fram en genomsnittlig avgift per poäng för utbildningsprogrammet. Utifrån den poängen tas även en avgift för programmets första 30 högskolepoäng fram². Det handlar således om ett genomsnittligt belopp för normal studieplan för programmet och hänsyn kan inte tas till eventuella individuella studiegångar.

I de fall det finns valbara kurser inom olika utbildningsområden inom ett program ska fakulteten räkna ut ett medelvärde. Detta medelvärde beräknas på möjliga totalbelopp för programmet, beroende på möjliga valfria kursers huvudområden.

Framräknat totalbelopp för aktuellt program avrundas till jämn siffra, uppåt till närmaste hundratal.

Studenten får på sitt antagningsbesked information om studieavgift för den utbildning som den är antagen till. Om det är ett program ges besked om avgift för första terminen samt för hela utbildningen. Om studenten följer ordinarie studieplan sker ingen förändring av studieavgiften under programmets gång.

² Avgift per högskolepoäng är väsentligt vid återbetalningsärenden.

3 Fakulteternas uppdrag

Kostnadsberäkning för program kan vara en utmaning då de kan förändra sig över åren och även bero på vald inriktning och valda kurser. I syfte att studenterna ska kunna planera och få information om sökt programs studieavgift gäller följande.

Varje fakultet ska i god tid före respektive anmälningsperiod påbörjas ha tagit fram och fastställt studieavgift för samtliga program, enligt avsnitt 2.4. I tidplanerna för arbete i utbildningsdatabasen Bilda finns datum för när utbud ska vara klart från fakultetshåll. Beslut om studieavgifter för specifika utbildningsprogram bör i normalfallet ha fattats senast en månad före det att det samlade programutbudet ska vara klart i Bilda.

Fakulteten ska i ett särskilt beslut dokumentera studieavgifter för samtliga program vid fakulteten. I beslutet ska det framgå hur uträkningen har gjorts och vilka eventuella extraordinära kostnader som är tillagda. Avgifterna ska beräknas enligt avsnitt 2.4. I beslutet ska avgiften för hela programmet, avgiften för de första 30 högskolepoängen samt avgiften per högskolepoäng framgå.

Beloppen ska läggas in i Bilda enligt framtagna och överenskomna tidplaner av UAP/Bilda.³ Dessa belopp får inte förändras under ansökningsperiodens gång.

4 Vad ingår i studieavgiften?

4.1 Grundkostnad

En avgiftsskyldig student har samma rättigheter och tillgång till servicefunktioner som avgiftsbefriade studenter. I detta ingår undervisning, handledning, studievägledning, studenthälsa, pedagogiskt stöd och tillgång till bibliotek och lokaler.

4.2 Kostnader på LiU-gemensam nivå

Med särskostnad på LiU-gemensam nivå avses ersättning till rekryteringsagenter och andra specifika rekryteringsprojekt riktade till avgiftsskyldiga studenter. Det ingår även arbete avseende avgiftsskyldiga studenter med antagningsrelaterade delar, marknadsföring, it-system inklusive support samt ekonomihantering vid olika verksamheter inom lärosätet. Vidare ingår arbete med löpande hantering såsom svara på frågor och uppdatera dokument.

Det ingår också försäkring (FAS+) via Kammarkollegiet.

³ Utbildningsadministrativ process

4.3 Kostnader på fakultets-/institutionsnivå

Med särkostnad på fakultets/institutionsnivå avses särskilt språkstöd, extra studievägledning, handledning och särskilda integrationsinsatser samt strategiska satsningar och kontaktpersoner. Det ingår också akademisk introduktion för utländska studenter.

5 Bokföring

Avgiften som respektive avgiftsskyldig student betalar in beror på vilken utbildning som studenten ska genomföra, enligt information i antagningsbeslutet till nyantagna och enligt faktura och meddelad information till studenter inför fortsatta terminer.

Vissa studenter får stipendier vilka i normalfallet kommer från Svenska Institutet (SI) eller Universitets- och högskolerådet (UHR) och innebär en särskild hantering i fråga om fakturering och bokföring. I stället för att betala ut dessa erhållna bidragsmedel som stipendier till studenten, minskas nivån på den avgift som studenten ska betala med motsvarande belopp. I bokföringen ser det dock ut som att LiU betalat ut stipendiebeloppet till studenten och att studenten har betalat in hela avgiften. Detta är en bokföringsmässig hantering som godkänts av Ekonomistyrningsverket (ESV) i syfte att undvika onödig administration.

Bokföringen hanteras av Planerings- och ekonomiavdelningen (PEA) utifrån aktuella rutiner.

Vad gäller riktat pedagogiskt stöd för avgiftsskyldiga studenter med varaktig och dokumenterad funktionsnedsättning hanterar PEA dessa i särskild ordning avseende bokföringen i de fall behov uppstår.

6 Intäktsfördelning

Med utgångspunkt i de identifierade kostnaderna ska de verksamheter som har kostnader få ersättning för att täcka dessa. Ersättningen till centrala enheter baseras på de beräknade utgifterna per enhet vilka framgår av föreskrifterna om studieavgiftens storlek. Detta är den ersättning enheterna får förhålla sig till och dimensionera sin verksamhet utifrån.

Fakulteternas särkostnader är beräknade per avgiftsskyldig student och ersättningen till fakulteterna baseras på antal avgiftsskyldiga studenter per fakultet under året. Ersättningen ska vara fakulteterna tillhanda vid tertialrapporteringen och går det vid dessa tillfällen inte att få definitiva uppgifter om antal studenter och därigenom slå fast ersättningsnivåer, får en preliminär fördelning göras som sedan ska vara justerad innan årsbokslutet. Ersättningen till institutionerna från fakulteterna ska ske enligt samma principer och beräkningar som vid ersättning för icke avgiftsskyldiga studenter.

För det fall att förutsättningarna ändras mycket under året, vilket medför att kostnaden inte alls speglar verkligheten, måste detta beaktas så att LiU inte uppvisar en felaktig bild gällande kostnaderna kopplat till de avgiftsskyldiga studenterna. I de flesta fall är det under året inte tydligt exakt hur mycket särkostnader inom en enhet som lagts ned kopplat just mot de avgiftsskyldiga studenterna. Det är i samband med översynen inför kommande år som en eventuell justering av kostnadsestimeringen och ersättningsnivåerna görs. Ett undantag är agentkostnader som är tydligt hänförliga till just de avgiftsskyldiga studenterna. Understiger årets bokförda agentkostnader vad som estimerats inför året, får den enhet som har agentkostnaderna bara ersättning för de faktiskt bokförda kostnaderna. Detta justeras vid årets slut, när agentkostnaderna för året är bokförda.

Intäktsfördelningen hanteras av PEA utifrån aktuella rutiner.

7 Översyn kostnadsberäkning och ekonomisk hantering

En gång per år ska det göras en bedömning och avstämning av intäkter och kostnader med anknytning till studieavgifter. Ekonom/controller vid Ekonomienheten gemensam verksamhet (EKGV) under PEA ansvarar för att göra en årlig översyn, efter samråd med ekonom/controller vid Redovisningsenheten (REDEN) under PEA och fakulteterna. Vid behov kan även andra funktioner delta utifrån önskemål från ekonom/controller vid EKGV. Respektive deltagare ansvarar i översynen för att stämma av årets kostnader samt för att identifiera eventuella justeringsbehov inom sin verksamhet för kommande år.

Avgifterna som fastställs i föreskrifterna bör inte förändras varje år utan görs i normalfallet inte tätare än med tre års intervall, utifrån att höjd tas för indexuppräknings. Är det dock så att man i avstämningen som görs årligen, ser att avgiftsnivån ligger alldeles felaktigt, kan föreskrifterna behöva justeras med kortare intervall. I samband med avstämning ska de beräknade kostnaderna för innevarande år stämmas av så att redovisade kostnader överensstämmer med planerade utgifter enligt beräkning. Uträkningen av programkostnader ska kontrollräknas på respektive fakultet innan avstämningen, för att säkerställa att uträkningen fortfarande är korrekt.

I samband med beslut om föreskrifter om studieavgiftens storlek ska det specificeras var på LiU dessa kostnader finns, hur stora de är samt hur stora kostnaderna ska vara framledes. Det är inte upp till varje enhet att helt dimensionera sin egen insats utan en viss styrning ska föreligga i dessa riktlinjer samt av universitetsdirektören eller av den som han eller hon utser.

Ikraftträdandet av den föreskrift som reglerar prissättningen per högskolepoäng måste ha lång framförhållning (minst 1,5 år innan den ska tillämpas). Detta med tanke på rekryteringsinsatser, förberedelser i olika system såsom utbildningsdatabas med mera. Ett

beslut om föreskrifter under vårterminen år 1 är i normalfallet nödvändig för att nya avgifter ska kunna gälla för studenterna från och med augusti år 3.

8 Ikraftträdande

Dessa riktlinjer träder i kraft den 15 januari 2024.

Signature page

This document has been electronically signed
using eduSign.

eduSign